

Mangfoldige Moss-skapende, varmere, grønnere

SKARMYRA BARNEHAGE 2024-2025

Moss
kommune

INNHold I ÅRSPLANEN

Del 1 Informasjon

- s 2 Innhold. Formål med årsplan.
- s 3 Velkommen til Skarmyra barnehage. Nyttig informasjon.
- s 4 Visjon, prinsipper, mål og fokus for barnehager i Moss.
- s 5 Felles kompetansesatsing i barnehagene i Moss.
Pedagogisk arbeid barnehageåret 2024-2025.
- s 6 Barnehagen som pedagogisk virksomhet.
- s 7 Foreldres medvirkning til barnehagens innhold.
- s 8 Overganger.
- s 9 Daglige rutiner. Måltider, mat, hvile og aktivitet.
- s 10 Visste du at?

Del 2 Kalenderdel med delmål, tiltak og synliggjøring av praksis

s 12– 17 15.august 2024 -14.august 2025

Del 3 Verdigrunnlag. Dette møter barnet ditt i barnehagen

- s 27 Rammeplanens syv fagområder.
- s 28 Lek.
- s 29 Læring. Barns medvirkning.
- s 30 Språk.
- s 31 Omsorg. Danning. Livsmestring.
- s 32 Likestilling og likeverd
- s 33 Mobbing. Mangfold og gjensidig respekt.
- s 34 Nærmiljø og bærekraftig utvikling. Verdens miljødag.
- s 35 Overgang barnehage-skole. Kurs: «Vanntilvenning».
- s 36 Barnehagens digitale praksis.
- s 37 Slik henger planer, rammeverk og lovverk sammen.

Formålet med årsplan

Barnehagens årsplan er personalets pedagogiske arbeidsredskap. Dokumentet er både et grunnlag og en dokumentasjon av barnehagens praksis.

Planen bygger på Lov om barnehager med Rammeplanen som forskrift til loven.

Innbakt i loven ligger FN's barnekonvensjon.

Kvalitetsplanen for Moss kommunes barnehager er også med og former barnehagens årsplan.

Det samme gjør vedtekter for Moss kommunes barnehager samt kommunalt årshjul for overgang mellom barnehage og skole.

Årsplanen skal gi nyttig informasjon om barnehagens pedagogiske og praktiske arbeid til foreldre/foresatte, barnehagens samarbeids partnere og barnehagens eiere og myndighetsnivåer.

Ved tilsyn tas det bl.a. utgangspunkt i barnehagens årsplan.

Planen for kommende barnehageår tas opp som sak i barnehagens samarbeidsutvalg (SU) og godkjennes der.

Årsplanen er tilgjengelig på www.moss.kommune.no

Alle fotografier er tatt av barnehagens personell.

Gjeldende lovverk og forskrifter er tilgjengelige i barnehagen:

- Lov om barnehager
- Rammeplan for barnehagen
- Kvalitetsplan for Moss Kommune 2020-2024
- Vedtekter for Moss kommunes barnehager

VELKOMMEN TIL SKARMYRA BARNEHAGE

Kontaktinformasjon

Skarmyra barnehage, Fjellveien 1,
1532 Moss

Styrer: Ine Beate Værp

ine.varp@moss.kommune.no

Avdeling Eika 1-3 år

mob. 90 56 96 12

pedagogisk leder: Madeleine Olsen

madeleine.olsen@moss.kommune.no

Avdeling Tårnet 1-3 år

mob. 95 45 06 63

pedagogisk leder: Ingeborg Olea Viken Øby

ingeborg.olea.viken.oby@moss.kommune.no

De barna som fyller 4 år i løpet av kalender-
året, starter om høsten på 4-6 års avdeling.

Avdeling Bjørnunge 4-6 år

mob. 97 59 75 71

pedagogisk leder: Jongsook Kwon Johansen

joonsook.kwon.johansen@moss.kommune.no

Avdeling Løkka 4-6 år

mob. 90 47 25 31

pedagogisk leder: Silje Grønfooss

silje.gronfooss@moss.kommune.no

Skarmyra barnehage eies av Moss kommune.
Barnehagen har 4 avdelinger som i
2024-2025 har 69 barn.

Åpningstiden er 06.45-17.00.

Start i barnehagen 2024

Første dag i nytt barnehageår for barn
og foreldre er mandag 19. august.

Vi gjør oppmerksom på at dette
barnehageåret er barnehagen stengt
følgende plandager:

- ⇒ Torsdag 15. august
- ⇒ Fredag 16. august
- ⇒ Fredag 15. november
- ⇒ Torsdag 2. januar
- ⇒ Fredag 4. april

Barnehagen er stengt:

- ⇒ Jul (24. desember - 1. januar).
- ⇒ Påske (14. april - 21. april.).
- ⇒ Sommerstengt i juli uke 29 og 30

Barnehagen som samfunnsaktør

I 2024-2025 tar vi i mot:

- ⇒ voksne i språkpraksis
- ⇒ unge i arbeidspraksis
- ⇒ unge i arbeidsuke
- ⇒ lærling

Beliggenhet

Skarmyra barnehage har navnet sitt etter
Scharremyren som bydelen er bygd på.
Hver avdeling har navnet sitt etter et kjent sted,
bygning, skulptur og et tre i området.
Barnehagen vår ligger i Moss sentrum, i det som
ble den første regulerte bydelen i Moss på 1900
tallet.

Denne idylliske delen av sentrum, preges av
rette gateløp og store hus og hager.

Barnehagen ligger ved siden av Bytårnet
barne -og ungdomsskole, samt selve Bytårnet.

Tårnet var en gave til byens befolkning i
anledning byens 200 års jubileum i 1920.

Fra toppen av tårnet er det vid utsikt over hele
Moss, innover mot Son, utover fjorden mot
Vestfold og mot Vansjø (uttales: Varnsjø, etter
området Varna).

Vi er så heldige at vi har gangavstand til sentrum
og til flotte Nesparken, til Vansjø og til
lekeplassen på Malakoff toppen som også er et
utsiktspunkt mot fjorden og Jeløy.

Skarmyra barnehage har stor og oppgradert
utelekeplass med lysthus, gamle trær og tomater i
kjøkkenhagen.

Høsten 2023 ble det oppdaget helleristninger fra
bronsealderen hogget inn i fjellet, utenfor
barnehagens gjerder.

Det er fascinerende å tenke på at det kanskje
lekte barn her for 3000 år siden, på samme sted
som våre barn leker i dag.

VISJON, PRINSIPPER, MÅL OG FOKUS FOR BARNEHAGER I MOSS KOMMUNE

Moss kommunes visjon er:

#mangfoldige Moss – skapende, varmere og grønnere.

Ut fra denne visjonen er det utviklet felles kvalitetsprinsipper for alle kommunale barnehager i Moss.

Prinsippene skal sikre et likeverdig og helhetlig tilbud for alle barn.

Disse prinsippene er:

#for barnets beste

#utforskende

#fellesskap

#profesjonell kjærighet

#lekende

#gode naturopplevelser

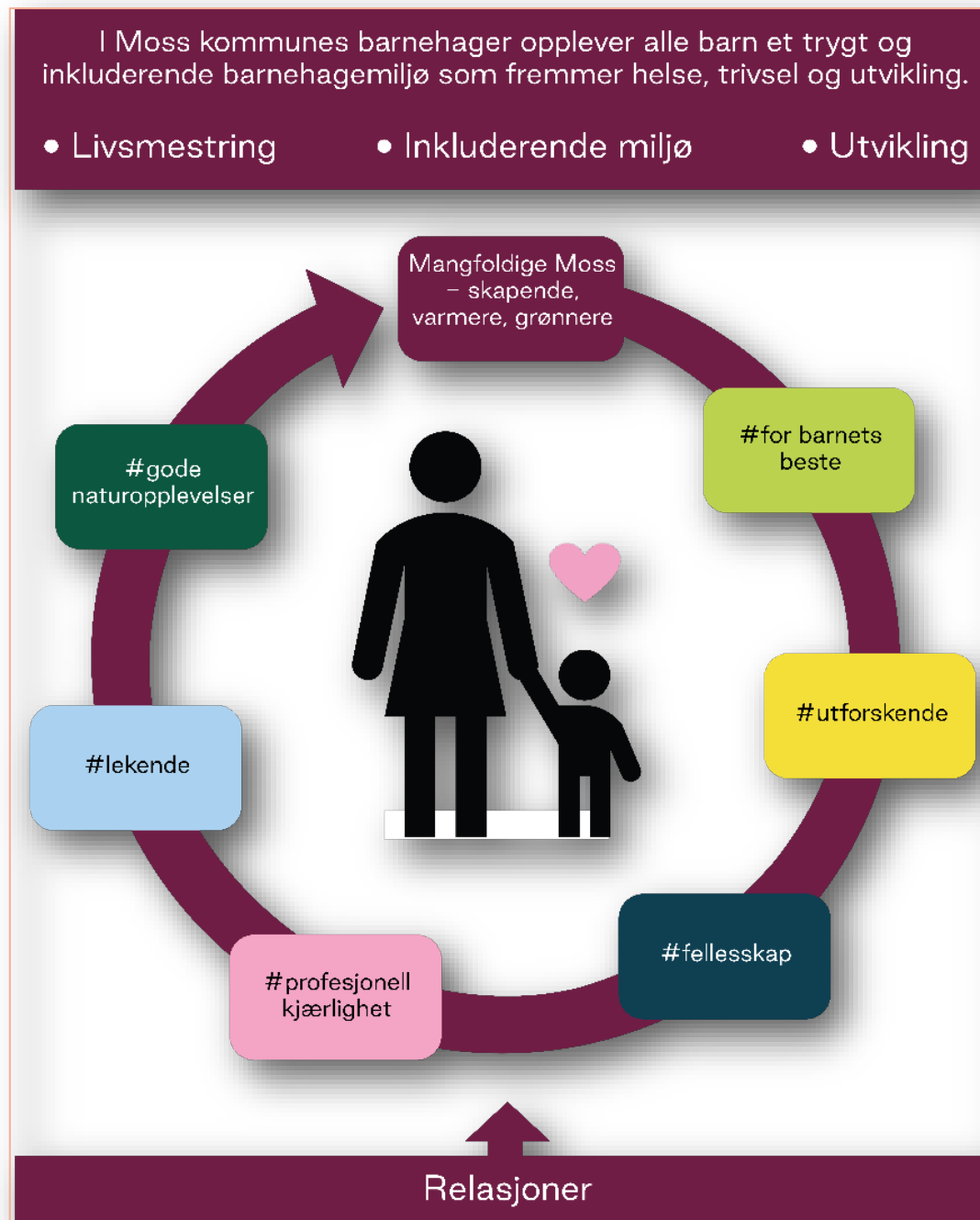
Moss kommune har utarbeidet en kvalitetsplan for 2020-2024:

«Små føtter skaper fremtidens spor» som sitt overordnede styringsdokument.

Kvalitetsplanen skal gi retning, beskrive mål for det pedagogiske arbeidet, og legge grunnlaget for årsplanarbeid i den enkelte barnehage.

Kvalitetsplanen skal også gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

- «I Moss kommunes barnehager opplever alle barn et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling».
- Målsettingen er igjen delt opp i tre fokusområder: Livsmestring - Inkluderende miljø - Utvikling.

FELLES KOMPETANSESATSNING I MOSS KOMMUNE

Vi fortsetter samarbeidet med Læringsmiljøsentret i Stavanger også barnehageåret 2024-2025.

Tema er **inkluderende fellesskap** hvor et av målene er at alle ansatte skal styrke sin kompetanse, gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling.

Dette innebærer et utviklingsarbeid som involverer hele personalgruppen og som foregår i den enkelte barnehage.

Læringsmiljøsentret har bidratt i en kompetansekartlegging og med faglig innhold. Denne kartleggingen, samt øvrige observasjoner og data er nå vårt grunnlag for videre arbeid.

Læringsmiljøsentret har satt opp to aktuelle temaer; «Laget rundt barnet» og «Lek- og lekemiljø.»

Ut fra kartleggingen og øvrige refleksjoner ved vår praksis har Skarmyra valgt området **lek- og lekemiljø**.

Utviklingsarbeidet er delt opp i tre ulike faser; fokus på å FREMME, FØLGE MED og TILPASSE, hvor vi i første omgang skal legge til rette for å fremme inkludering i leken og lekemiljøet.

Inkluderende fellesskap med fokus på lek og lekemiljø, vil derfor være vårt fokusområde.

I arbeid med utviklingsprosjektet vil refleksjon over egen praksis i lys av ny teori om temaet være sentralt.

Som pedagogisk virksomhet må barnehagen være i endring og utvikling og på den måten være en lærende organisasjon som er i stand til å møte nye krav og utfordringer.

For å utvikle kvaliteten i barnehagen må personalet også utvikle sin kompetanse.

Dette er også i tråd med kvalitetsplanen s.4:

«Små føtter skaper framtidens spor» som er Moss kommunes overordnede styringsdokument for barnehagene.

Pedagogisk arbeid i skarmyra barnehage 2024-2025

Skarmyra barnehage har meldt seg på et prosjekt som heter «Bevegelsesglede i barnehagen». Prosjektet retter seg mot personalgrupper som ønsker å jobbe systematisk og målrettet med lek og bevegelse som metode for å møte alle fagområdene i rammeplanen.

Det er bedriftsidretten i Østfold som står bak prosjektet som går over ett år, med oppstart i august 2024.

Arbeidet med bevegelsesglede i barnehagen blir en ny vinkling av fokusområdet «inkluderende fellesskap gjennom lek -og lekemiljø», som barnehagen jobbet med i fjor, og som vi fortsatt skal jobbe med.

BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes.»

Rammeplanen s 37

Hva skjer hvis vi setter poteter i jorda i vinduskarmen vår?

Foto: IngErich, Skarmyra

«Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten».

Rammeplanen s 39

Planer

I planverket skal det synes hvordan det jobbes med mål, tiltak og hvordan måloppnåelsen syns i praksis.

Barnehagens interne planverk:

- barnehages årsplan
- avdelingens egne periodeplaner (2 måneder) for hver avdeling.

Planer lages og vurderes på avdelingsmøter, personalmøter og plandager.

Formelt deltar foreldrene gjennom brukerundersøkelser, SU, FAU og gjennom foreldresamtaler.

Den uformelle deltakelsen skjer gjennom den daglige kontakten.

Dokumentasjon

Dokumentasjon gjøres formelt gjennom:

- saksliстер og referat fra pedagogiske ledermøter, personalmøter, plandager og møter med foreldre i barnehagens samarbeidsutvalg (SU).
- utviklingsarbeid i egen barnehage og/eller i kommunal regi.
- referater fra samtaler med barn og fra foreldresamtaler
- observasjoner (kartleggingsverktøy Tras og Alle med).

Dokumentasjon gjøres uformelt gjennom:

- informasjon foreldre mottar i appen «Min barnehage».
- det avdelingene gjør for å synliggjøre ulike tema gjennom f.eks. musikk, bilder, tegninger og fysiske prosjekter.

Vurdering

En vurdering skal se på sammenhengen mellom det som er planlagt, utført og det videre arbeidet som skal skje. Vurdering skal føre til refleksjon over egen praksis.

Barnas oppfatning/vurdering av sin hverdag skal legges til grunn for personalets videre planlegging. Dette er grunnleggende for at barnehagen skal være en lærende organisasjon.

- etter hver felles, større aktivitet i barnehagen, skriver personalet en vurdering av for -og etterarbeid, gjennomføring samt hva som kan gjøres bedre/annerledes. I denne vurderingen kommer barnas deltagelse, glede, interesse, mestring m.m. frem.
- løpende observasjoner av, og samtaler med barn om trivsel og trygghet, lek og vennskap.
- fast vurderingspunkt på avdelingsnivå om enkeltbarn og grupper
- formelle/uformelle foreldresamtaler

FORELDRES MEDVIRKNING TIL BARNEHAGENS INNHOLD

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.»

Barnehageloven § 1

Illustrasjonsfoto/Pixabay

Uformell medvirkning i det daglige

Tillitsforhold og samarbeid mellom foresatte og ansatte er av stor betydning for barnets trivsel i barnehagen.

Foreldre er de som kjenner sitt/sine barn best.

Personalet opplever barn i større grupper og i andre situasjoner enn de hjemlige. Sammen skal foresatte og ansatte gi barna gode hverdager i barnehagen og ha barnas beste som felles mål.

Ofte kan det være de små utvekslingene, spørsmålene og historiene, som kan gi foresatte og personalet en opplevelse av hvordan barnet har det hjemme eller i barnehagen.

Det er viktig for barn å oppleve at voksne de har en relasjon til, snakker godt sammen.

Vi oppfordrer foresatte til å ha en lav terskel for å avtale en prat eller ta en telefon.

Bruk av tolk i barnehagen.

Alle foreldre har rett til medvirkning/deltagelse.

Å benytte tolk skal sikre barn og foreldres medvirkning ved at barnehagen får gitt og/eller mottatt god informasjon bl.a. om barnets trivsel. Tolk brukes når barnehagen og/eller foreldre har behov for dette.

Formell medvirkning

Barnehagen skal **sikre** foreldrenes rett til medvirkning, og legge til rette for foreldresamarbeid og god dialog. Alle foreldre er sikret innflytelse og medvirkning gjennom deltagelse på formelle møter, valg og samtaler gjennom året.

Foreldrerådet består av alle foreldre i Skarmyra barnehage. Styrer i barnehagen innkaller til møte i september, og foreldrerådet velger foreldrerepresentanter til barnehagens samarbeidsutvalg (**SU**).

I SU sitter to representanter fra personalet, to fra foreldrene og en fra eier (politiker), alle med hver sin vararepresentant.

Det holdes 2-3 møter i SU pr. barnehageår.

Foreldrerådet velger også 2 foreldrerepresentanter fra hver avdeling til foreldrenes arbeidsutvalg (**FAU**). Utvalget bestemmer antall møter.

Brukerundersøkelse (foreldre) i regi av UDIR (Utdanningsdirektoratet).

Foreldresamtaler tilbys minimum 1 gang pr år (eller flere etter behov).

Foreldremøte for foreldre med barn som starter på skolen neste år, holdes i september.

Foreldremøte for nye foreldre holdes i mai etter opptak.

Barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som er barnehagens oppgave å forvalte.

Både foresatte og personalet må forholde seg til dette.

OVERGANGER

Mellom hjem og barnehage:

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.»

Rammeplanen s 33

Illustrasjonsbilde fra Pixabay

Mellom avdelinger:

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.»

Rammeplanen s 33

Ny i barnehagen:

Besøksdager	Hver torsdag i mai - juni inviteres nye barn og foresatte til å besøke barnehagen, og avdelingen de skal begynne på.
Foreldremøte	I mai inviteres nye foreldre til informasjonsmøte, og med omvisning inne og ute. Dette gjelder foreldrene til nye barn som starter om høsten.
Oppstarts samtale	Foreldre inviteres til samtale med pedagogisk leder/barnehagelærer på avdelingen i løpet av mai og juni.
Tilvenning ved oppstart	De første dagene er foreldre/foresatte sammen med barnet i barnehagen. Barn er ulike, og tempoet i tilvenningen vil derfor bli ulikt. Tid og varighet avtales mellom foreldre og barnets avdeling.

Intern overgang til ny avdeling. Tilvenning og oppstart:

Overføringssamtale mellom avdelinger	Samtalene gjennomføres i april. Pedagogiske ledere er ansvarlige for at samtalene mellom avdelingene gjennomføres. Foreldresamtalene gjennom året danner grunnlag for overførings-samtalene.
Tilvenning på ny avdeling	Dette skjer hver torsdag i mai og juni. Pedagogiske ledere er ansvarlige for at tilvenning samordnes og gjennomføres, samt at informasjon om tilvenningsrutine gis foreldre.
Oppstart på ny avdeling	Uke 27 har vi en seremoni for overflytting av plasser sammen med barn. Uke 31 er oppstartsuken på ny avdeling.

Overgang mellom barnehage og skole:

Moss kommune har utarbeidet eget opplegg for arbeidet med 5-6 åringers overgang fra barnehage til skole. Foreldre til skolestartere får informasjon om arbeidet i september. Les mer om arbeidet med de eldste barna på side 35 i årsplanen.

DAGLIGE RUTINER. MÅLTIDER, MAT, HVILE OG AKTIVITET

Dagsrytme:

«En dagsrytme er med å sikre alle barn måltider og stell, hvile og ro, lek og aktivitet. Dagsrytmen og rutiner er med å sikrer at barn opplever en forutsigbar og oversiktlig hverdag, og at foreldre får et godt innblikk i barnas og barnehagens dagligliv.»

Skarmyra barnehage.

Kosthold i barnehagen:

«Alle barn skal oppleve matglede fra tidlig alder av. Barnehagen skal legge til rette for gode pedagogiske og næringstette måltider.»

Moss Kommune felles kvalitetsstandard.

Illustrasjonsbilder: Pixabay

Kl. 06.45	Daglige rutiner: Personalet åpner barnehagen. Barna på Eika og Tårnet følges av foresatte til kjøkkenet mellom avdelingene. Barna på Bjørnungene og Løkka følges av foresatte til kjøkkenet mellom avdelingene. Her tar personalet i mot, og informasjon og beskjeder utveksles.
ca. 08.00 - 08.45	Frokost på egen avdeling, alle: Melk, vann, brød og havregryn. Varm havregrynsgrot med eple eller banan, serveres tirsdag og torsdag.
ca 09.00	Frilek, lekegrupper, turer, aktiviteter inne/ute for alle avdelinger.
ca 11.00/11.30	Lunsj, alle: Melk, vann, grovbrød/knekkebrød og rugsprø med variert pålegg. Grønnsaker. Varm lunsj serveres annenhver torsdag og fredag.
ca 11.30	Sove/hviletid for de yngste barna på avdeling Eika og Tårnet, 0-3 år.
ca. 11.30	Frilek, lekegrupper, aktiviteter inne og ute for alle avdelinger.
ca 14.00-14.30	Fruktmåltid, alle: Årstidens frukt og grønnsaker. Knekkebrød/brød m/pålegg ved behov. Vann til maten.
ca 14.30-17.00	Lek og aktiviteter inne/ute.
Kl. 17.00	Barnehagen stenger. Personalet har arbeidstid til kl 17.00.

VISSTE DU AT?

Barnehagens digitale praksis

Mål

for bruk av digitale verktøy i Skarmyra barnehage:

Ansatte skal åpne for og stimulere barns nysgjerrighet og medvirkning ut ifra alder, modenhet og tidligere erfaringer.

Ansatte skal bruke digitale verktøy i situasjoner der det er naturlig og ha fokus på en kreativ bruk av disse verktøyene sammen med barna.

Ansatte jobber med digitale verktøy på forskjellige måter i gruppene gjennom året.

Fotografering i barnehagen

Vis hensyn. Ta ikke bilder av andres barn i barnehagen.

Mange foreldre vil ikke at bilder av deres barn legges ut i sosiale medier som Facebook og lignende steder. Vi viser til Datatilsynets veiledningshefte: «I beste mening» om bilder av barn på nett: <https://www.datatilsynet.no>.

Der finnes det god informasjon om regler for fotografering og deling av bilder med barn, samt info om hvordan barnebilder skal håndteres slik at barnas rett til personvern og integritet tas vare på.

Samarbeid med andre instanser

Barnehagen samarbeider med ulike tjenester og institusjoner for barn og familier.

Ved kontakt med eksterne tjenester i forhold til enkeltbarn, gjøres dette i samarbeid med barnas foresatte.

Unntaket er dersom barnehagen har mistanke om barn utsettes for vold eller seksuelt misbruk. Barnehagens opplysningsplikt til barnevernet følger både barnehageloven § 22 og barnevernloven § 6-4.

Vi samarbeider med:

Helsestasjon, BUPP (barne -og ungdomspsykiatrisk poliklinikk), PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste) og barnevernstjenesten.

Vi samarbeider også med:

PVK (Pedagogisk veiledning og kvalitet), grunn -og videre-gående skole, Høgskolen i Østfold (HiO), NAV, og Tolketjenesten.

Markeringer

Vi markerer samenes nasjonaldag (offentlig flaggdag). Andre lands høgtider og nasjonaldager markeres etter avtale med de familiene det gjelder.

Markeringen kan skje enten på barnets avdeling eller på tvers av hele barnehagen.

Alle barn skal kunne delta uansett språk, alder, modning, erfaring og funksjonsevne.

Språk

barnehagen bruker vi TRAS som står for: tidlig registrering av (norsk) språk.

Konkret består TRAS av et registrerings-skjema og en håndbok.

Skjemaet inneholder områder som er viktige for utvikling av språket: samspill, språkforståelse, språklig bevissthet, uttale, ord -og setningsproduksjon, kommunikasjon og oppmerksomhet.

En registrering kan vise både språkstyrker og avdekke språkvansker. En registrering skal også bidra til at personalet legger til rette for optimal språkstimulering ut i fra barnets/gruppas behov.

Kartleggingsmetoden brukes etter skriftlig avtale/samtykke fra foreldre.

Bursdag i barnehagen

Dersom foreldre ønsker at barnets bursdag skal markeres i barnehagen, blir barnet møtt med flagg ute. Bursdagen markeres på avdelingen med sang og krone.

Vi markerer bursdager med en hyggelig opplevelse, og har ikke fokus på mat som f.eks. kjeks, kaker og is. Vi ber derfor om at foreldre ikke tar dette med i barnehagen.

Bursdagsinvitasjoner avtales mellom foreldre utenom barnehagetid. Familier med barnehageplass i Skarmyra, kan låne deler av barnehagens lokaler gratis.

Ta kontakt med styrer Ine Beate Værp, se kontakthinformatjon s 3.

ÅRSPLAN DEL 2

KALENDER

DELMÅL, TILTAK OG
SYNLIGGJØRING AV PRAKSIS

AUGUST OG SEPTEMBER

Delmål: Hvert enkelt barn skal føle seg trygt og ivaretatt.

Tema: «Hei, dette er meg - hvem er du?» (se periodeplan).

Barn 0-2 år

Tiltak:

- Ønske velkommen hver morgen, si «hei» og barnets navn.
- Rolig tilvenning gjennom flere dager med foresatte som er aktive sammen med barnet i stell, lek og måltider mens barn, foresatte og ansatte blir kjent med hverandre.
- Barnet har en kontaktperson på avdeling.
- Utveksle informasjon med barnets foresatte underveis og i tidlig foreldresamtale.
- Følge dagsrytme med lek/aktivitet, samling, måltider, stell og hvile.
- Skape trygghet ved at dagsrytmen forklares, oppleves og føles forutsigbar.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

- Barnet deltar i lek og aktivitet .
- Barnet er rolig ved stell, deltar i måltider og sover i egen vogn.
- Barnet søker voksne og lar seg trøste.
- Barnet kjenner igjen plassen sin i garderoben.
- Barnet deltar i lek og aktivitet uten foresatte tilstede.
- Barnet lar seg trøste uten at foresatte er tilstede.

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Ønske velkommen hver morgen, si «hei» og barnets navn.
- I tilvenningsperioden har vi en fast voksen som tar imot barn og foresatte.
- Vi støtter barnet ved å vise og forklare hva som skjer daglig (dagsrytmen).
- Vi blir også kjent med barnet gjennom formelle og uformelle samtaler med foresatte.
- Dele stor barnegruppe inn i smågrupper.
- Ha faste, felles samlinger med konkreter, bilder, sang og regler.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

- Barnet begynner å finne lekevenner.
- Barnet viser interesse for det som skjer på avdelingen og ønsker å delta.
- Barnet kjenner til dagsrytmen, skjønner hva som skal skje og følger den.
- Barnet har et trygt forhold til minst en voksen på avdelingen.
- Barnet velge å ta imot omsorg fra ansatte.

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Ønske velkommen hver morgen, si «hei» og barnets navn.
- Være aktiv og bli kjent med barnet gjennom samtaler og lek.
- Skape trygge rammer gjennom dagen med rutiner som f.eks. faste plasser i garderobe og ved måltider.
- Utveksle informasjon med barnets foresatte i tidlig foreldresamtale.
- Dele stor barnegruppe i mindre grupper for bl.a. å jobbe med tema: «Hei, dette er meg».
- Ha felles «bli kjent samlinger» med navnesanger og med tema: «hvordan vil vi ha det hos oss».

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

- Barnet sier «hei» når han/hun kommer i barnehagen.
- Barnet tar kontakt med andre barn og finner lekevenner.
- Barnet er i bevegelse inne og ute og prøver ut leker.
- Barnet deltar i ulike aktiviteter. Barnet finner plassen sin ved bordet, i garderoben og vet hvilken smågruppe de skal være når stor gruppe deles.

AUGUST

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31				1	2	3	4
32	5	6	7	8	9	10	11
33	12	13	14	15 Plandag. Barnehagen er stengt	16 Plandag. Barnehagen er stengt	17	18
34	19 Første dag for barna i nytt barnehageår.	20	21	22	23	24	25
35	26	27	28	29	30	31	

SEPTEMBER

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
35							1
36	2	3	4	5	6	7	8
37	9	10	11	12	13	14	15
38	16 Brannvernuke	17	18 Foreldermøte med alle foreldre i barnehagen.	19	20	21	22
39	23	24	25	26	27	28	29
40	30						

OKTOBER OG NOVEMBER

Delmål: Hvert enkelt barn skal ha en lekevenn og føle seg som en del av lekefellesskapet ute og inne.

Tema: «Høst» (se periodeplan).

Barn 0-2 år

Tiltak:

- Observere barnets alenelek, lek med andre og barnets trivsel.
- Det lages mindre lekegrupper der barna er i samme alder.
- Ansatte er med i lek, er oppmerksomme på det som skjer, veileder og sikrer at alle er med.
- Vi bruker konkreter for å støtte barn i å forstå lek og hva som skjer mellom de som leker.
- Bøker og annet lekemateriell om vennskap og uvennskap.
- Rollespill (med bl.a. Babblarna) om ulike temaer.

Hvordan syns måloppnåelsen i praksis:

- Barna inviterer hverandre inn i leken på sin måte.
- Barna imiterer hverandre.
- Barna viser vilje til å leke og glede over leken.
- De voksne som deltar i lek, er på gulvet.

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Barnesamtale med hvert barn om lek og trivsel.
- Vi legger lekematerialene på en interessant og oversiktlig måte, slik at barna enkelt kan finne og leke med dem.
- Vi engasjerer oss i barnas lek, støtter og beriker den på barnas premisser.
- Vi fanger opp barnas interesser og tilbyr dem det de er interessert i.
- Vi har lekegrupper hvor barnet lettere kan bygge vennskap med hverandre.
- Vi har tilstedeværende voksne som tilrettelegger lek og skjermer den.

Hvordan syns måloppnåelsen i praksis:

- Barnet viser glede over å se både barna og de voksne
- Barnet starer selv i en lek eller blir med på andres lek.
- Barnet går inn og ut av leken uten å forstyrre, og blir gjerne værende i leken.

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Barnesamtaler med hvert barn om lek og trivsel.
- Vi har ulike leketemaer, f.eks. sykehuslek
- Vi tar opp «vennskap og uvennskap» som tema, dramatiserer og bruker bøker.
- Undersøke sammen med barna om «hva skjedde nå?». «Hvordan kan vi løse dette?». La barnas egen forståelse, kunnskap og erfaring komme fram. Barn har gjerne kloke svar.
- Vi deler i mindre barnegrupper for lettere å skape felles opplevelser.
- Vi skjermer lek ved å gi den plass, tid og ro.

Hvordan syns måloppnåelsen i praksis:

- Barna inviterer hverandre inn i lek.
- Barn leker sammen.
- Barna tar kontakt med nye lekevenner.
- Barna prøver/øver seg på å løse konflikter selv.
- Barna spør ansatte om hjelp hvis de ikke klarer å løse det selv.

OKTOBER

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
40		1	2	3	4	5	6
41	7	8	9	10	11	12	13
42	14	15	16	17	18	19	20
43	21	22	23	24 FN-dagen	25	26	27
44	28	29	30	31 Halloween			

NOVEMBER

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
44					1	2	3
45	4	5	6	7	8	9	10
46	11	12	13	14	15 Plandag. Barnehagen er stengt.	16	17
47	18	19	20	21	22	23	24
48	25	26	27	28	29	30	

DESEMBER

Delmål: Hvert enkelt barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagens daglige liv.

Tema: «Felleskap og inkludering» (se periodeplan).

Barn 0-2 år

Tiltak:

- Vi observerer hva barna er opptatt av, og tilpasser aktiviteter ut i fra barns interesse, utvikling og erfaring. Gjennom dette får barna medvirke i sin barnehagehverdag.
- Vi har felles samlinger der vi tar i bruk konkrete, sang, musikk og bevegelse for å skape samhold og tilhørighet. Alle får være med.
- Vi bruker konkrete som bilder og gjenstander for å støtte barnas samspill.

Hvordan syns måloppnåelsen i praksis:

- Barna viser glede når de er i barnehagen gjennom smil og latter.
- Barna søker hverandre.
- Barna får en felles forståelse for det daglige livet i barnehagen.
- Barna opplever forutsigbarhet og trygghet.

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Vi setter av tid og tilrettelegger for lek og aktivitet slik at barna får positive samspills opplevelser.
- Vi bruker konkrete, bilder og veiledning der vi ser barna trenger støtte: f.eks. å øve på å komme inn i lek på en god måte.
- Vi spør jevnlig barna om hvordan dagen er/har vært.

Hvordan syns måloppnåelsen i praksis:

- Barnet har noen å leke med, og er i godt samspill med de andre barna.
- Barnet viser bl.a glede og kan og sette ord på følelsene sine.
- Barnet kan uttrykke egne ønsker, og tar kontakt med voksne hvis det trenger hjelp/støtte eller noe skjer rundt dem, som de blir usikre på.

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi tilrettelegger for at barn skal være selvstendige og inkludert.
- Lekemateriell skal være lett tilgjengelig for barna.
- Vi oppmuntrer og veileder hvert enkelt barn som trenger støtte.
- Vi setter i gang felleslek som inkluderer alle.
- Barna deltar i praktiske gjøremål på avdelingen sammen med voksne og andre barn.

Hvordan syns måloppnåelsen i praksis:

- Barna deltar aktivt i lek med andre.
- Barna viser evne og vilje til samarbeid, og deler med hverandre.
- Barna snakker sammen på en god og inkluderende måte.
- Barna uttrykker glede og mestring når de deltar i aktiviteter.
- Barna tar kontakt med voksne hvis de trenger støtte.

DESEMBER

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
48							1
49	2	3	4	5	6 Julelunsj for barna	7	8
50	9	10	11	12	13 Lucia	14	15
51	16	17 Nissefest	18	19	20	21	22
52	23	24 Julaften. Barnehagen er stengt	25 1.juledag. Barnehagen er stengt	26 2.juledag. Barnehagen er stengt.	27 Barnehagen er stengt.	28	29
1	30 Barnehagen er stengt	31 Nyttårsaften Barnehagen er stengt					

JANUAR OG FEBRUAR

Mål: Barna opplever medvirkning og lekemuligheter.

Tema: «Vinter» (se periodeplan).

Barn 0-2 år

Tiltak:

Vi observerer barnas interesser.

Vi legger it «spor» for å vekke interesse hos barna.

Vi tilbyr lekemateriell etter barns alder og modning.

Voksne er tilstede i leken.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Barna tar aktiv del i hverdagen sin.

Barna tar initiativ til lek vi tidligere har lekt.

Barna viser glede i leken.

Barna søker etter lek.

Barn 3-4 år

Tiltak:

Vi er lydhøre for barnas interesser.

Vi legger til rette for lek gjennom spennende lekemiljøer.

Vi tilbyr lekemateriell etter barns alder og modning.

Voksne støtter opp rundt leken og bistår hvis leken stopper opp.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Alle barna opplever å være en del av et lekefellesskap.

Barnet bruker nytt lekemateriell aktivt.

Barn er i lek over tid.

Barna viser glede i leken.

Barn 5-6 år

Tiltak:

Vi utvikler lekemiljøer etter barna s interesser.

Vi tilfører leken spennende lekekofferter med ulike temaer slik at leken berikes og utvikles.

Voksne inspirerer til lek.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Barn inkluderer andre barn i lek.

Barna utvikler leken sin selv ved å ta i bruk lekemateriell som tilbys i de ulike lekemiljøene.

Leken er et mål i seg selv.

Barna viser glede i leken.

JANUAR 2025

Vi gjennomfører vinteraktivitetsdag denne måneden.

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
1			1 1.januar. Barnehagen er stengt.	2 Plandag. Barnehagen er stengt.	3	4	5
2	6	7	8	9	10	11	12
3	13	14	15	16	17	18	19
4	20	21	22	23	24	25	26
5	27	28	29 Markere Kinesisk nyttår med 3,4,5 og 6 åringer).	30	31		

FEBRUAR

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5						1	2
6	3 Samisk uke starter	4	5	6 Samefolkets dag.	7	8	9
7	10	11	12	13	14	15	16
8	17	18	19	20	21	22	23
9	24	25	26	27 Karneval	28		

MARS OG APRIL

Mål: Barna skal bli møtt på sine følelser og lære seg å sette ord på dem.

Barn 0-2 år

Tiltak:

Vi hjelper barna med å håndtere og regulere følelser ved å sette ord på følelsene.

Vi bruker bilder i samtaler med barna når vi snakker om følelser.

Vi øver på uttrykk gjennom bruk av speil.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Barna tør vise følelser.

Barna tar kontakt med voksne og tør å vise hele følelsesspekteret som f.eks. glede, tristhet og sinne.

Barna kjenner igjen ulike følelsesuttrykk og setter ord på dem.

Barn 3-4 år

Tiltak:

Vi hjelper barna med å håndtere og regulere følelser ved å sette ord på følelsene.

Vi leser bøker og følelser tilpasset barnas alder og utvikling.

Vi bruker bilder i samtaler med barna når vi snakker om følelser.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Barna tør vise følelser.

Barna tar kontakt med voksne og tør å vise hele følelsesregisteret som f.eks. begeistring, ømhet og tilbakeholdenhet.

Barn 5-6 år

Tiltak:

Vi øver oss på å vise forståelse for andres følelser.

Vi bruker digitale verktøy når vi utforsker de ulike følelsesuttrykkene.

Vi leser bøker om følelser tilpasset barnets alder og utvikling.

Samtaler og refleksjon i grupper.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Barna viser forståelse for andres følelser.

Barna kjenner igjen de ulike følelsesuttrykkene og setter ord på dem.

Barna tar kontakt med voksne og tør å vise hele følelsesregisteret sitt som f.eks. sjenanse, mestring og frustrasjon.

MARS

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
9						1	2
10	3	4	5	6	7	8	9
11	10	11 Barnehagedagen 2025	12	13	14	15	16
12	17	18	19	20 Markere Nowruz- persisk nyttår.	21	22	23
13	24	25	26	27	28	29	30
14	31						

APRIL

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
14		1	2	3	4 Plandag. Barnehagen er stengt.	5	6
15	7	8 Gul lunsj for barn 0-3 år, Eika og Tårnet	9	10 Gul lunsj for barn 4-6 år, Løkka og Bjørn- ungene	11	12	13
16	14 Barnehagen er stengt	15 Barnehagen er stengt	16 Barnehagen er stengt	17 Skjærtorsdag. Barnehagen er stengt	18 Langfredag. Barnehagen er stengt.	19 Påske- aften	20 1.påske dag
17	21 2.påskedag Barnehagen er stengt.	22	23	24	25	26	27
18	28	29	30				

MAI OG JUNI

Mål: Barna finner nye lekevenner ute på tvers av avdelingene.

Tema: «Sommer» (se periodeplan).

Barn 0-2 år

Tiltak:

Vi besøker de avdelingene barna skal starte på til høsten slik at barna får god kjennskap til avdelingen.

Ansatte tar kontakt og er i lek med barn på tvers av avdelinger.

Vi legger til rette for mye utetid.

Barna får tildelt plass i ny garderobe før de går i ferie til sommeren.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Barna leker med barn fra andre avdelinger.

Voksne er i lek med barna.

Barna utforsker de nye lekemiljøene.

Barna er trygge på å besøke andre avdelinger.

Barn 3-4 år

Tiltak:

Vi har lekegrupper på tvers av avdelingene.

Aktive voksne i lek ute.

Vi utvikler lekemiljøene ute og inspirerer til lek på tvers av avdelingene.

Vi besøker hverandres avdelinger.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Barna leker med barn fra andre avdelinger.

Voksne er i lek med barna.

Barna utforsker de nye lekemiljøene.

Barna er trygge på å besøke andre avdelinger.

Barn 5-6 år

Tiltak:

Vi forbereder «Råtassene» til skolestart ved å bruke skolens uteareal i utetiden.

Aktive voksne som setter i gang lek ute (ringleker og regelleker).

Fortsette skoleforberedende aktiviteter i «Råtassgruppen».

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

«Råtassene» viser glede og trygghet i lek på skolens lekeareal.

Voksne er aktive i barnas lek og setter i gang ringleker og regelleker.

Vi har gruppetid for «Råtassene».

MAI

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
18				1 Arbeidernes dag. Barnehagen er stengt.	2	3	4
19	5	6	7	8	9	10	11
20	12	13	14	15 Maifest med tog	16	17 Norges grunnlovs- dag	18
21	19	20	21	22 Foreldremøte for <u>nye</u> foreldre	23	24	25
22	26	27	28	29 Kristi Himmelfartsdag. Barnehagen er stengt.	30	31	

JUNI

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
22							1
23	2	3 Avslutning for Råtassene (skolestartere)	4	5 Verdens miljødag	6	7 Pinseaften	8 1. pinse- dag
24	9 2. pinsedag. Barnehagen er stengt.	10	11	12	13	14	15
25	16	17	18	19	20	21	22
26	23	24	25	26	27	28	29
27	30						

JULI FREM TIL OG MED 14. AUGUST

Mål: Barna viser trygghet når de er i barnehagen.

Tema: «Sommer, vann, vennskap og glede» (se periodeplan).

Barn 0-2 år

Tiltak:

Voksne har fokus på hvert enkelt barn slik at alle føler seg sett.

Voksne setter i gang spennende aktiviteter ute.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Barna viser glede over å være i lekfellesskap med barn på andre avdelinger.

Barna tar kontakt med voksne fra andre avdelinger.

Barna viser glede og trygghet.

Barn 3-4 år

Tiltak:

Voksne har fokus på hvert enkelt barn slik at alle føler seg sett.

Voksne setter i gang spennende lek og aktivitet ute.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Barna viser glede over å være i fellesskap med barn på andre avdelinger.

Barna tar kontakt med voksne fra andre avdelinger.

Barna viser glede og trygghet.

Barn 5-6 år

Tiltak:

Vi pakker ned barna sine ting sammen med barna.

Vi har avslutning for barna.

Barna tar avskjed med hverandre.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Barna viser glede over å begynne på skolen.

JULI

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
27		1	2	3	4	5	6
28	7	8	9	10	11	12	13
29	14	15	16	17	18	19	20
Barnehagen har sommerstengt hele uke 29							
30	21	22	23	24	25	26	27
Barnehagen har sommerstengt hele uke 30							
31	28	29	30	31			

AUGUST 2025

UKE	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31					1	2	3
32	4	5	6	7	8	9	10
33	11	12	13	14	15 Blir dette en plan- dag?	16	17
34	18 Første dag i nytt barnehageår?	19	20	21	22	23	24
35	25	26	27	28	29	30	31

ÅRSPLAN DEL 3

Barnehagens verdigrunnlag

- s 27 Rammeplanens syv fagområder.
- s 28 Lek.
- s 29 Læring. Barns medvirkning.
- s 30 Språk
- s 31 Omsorg. Danning. Livsmestring.
- s 32 Likestilling og likeverd.
- s 33 Mobbing. Mangfold og gjensidig respekt.
- s 34 Nærmiljø og bærekraftig utvikling. Verdens miljødag.
- s 35 Overgang barnehage-skole. Kurs: «Vanntilvenning».
- s 36 Barnehagens digitale praksis.
- s 37 Slik henger barnehagens planer, rammeverk og lovverk sammen.

RAMMEPLANENS SYV FAGOMRÅDER

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagens verdigrunnlag og formål skal gi retning for og prege arbeid med fagområdene, og barnas rett til medvirkning skal ivaretas. Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. I det daglige glir fagområdene over i hverandre, og utfordringer tilpasses barnas ferdigheter, interesser og modning.

Kommunikasjon, språk og tekst

Barna skal møte ulike språk, språkformer og dialekter gjennom rim, regler, sanger, litteratur og tekster. Lek med språk, symboler og tekst stimulerer til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barn skal oppleve trivsel, glede, mestring ved allsidige bevegelseserfaringer ute og inne. Bli trygg på egen kropp og respektere andres grenser. Ha en positiv oppfatning av seg selv og kunne sette ord på egne og andres følelser. Alle barn skal oppleve matglede fra tidlig alder av.

Nærmiljø og samfunn

Barn skal medvirke i egen hverdag, og oppleve at deres meninger og bidrag til fellesskapet er viktige. Barn skal få kjennskap til samisk kultur og nasjonale minoriteter.

Kunst, kultur og kreativitet

Samtale med barna om deres og andres kunstneriske og kulturelle uttrykk. Barna bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og etikk gjennom skapende virksomhet ute og inne. Gjennom arbeidet skal barn oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.

Etikk, religion og filosofi

Barna skal bli kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen. Det skal skapes rom for barna opplevelser, samtaler, erfaringer og tanker rundt religion, livssyn, etikk og eksistensielle temaer.

Natur, miljø og teknologi

Barna skal bruke naturen å leke og lære i. De skal gjøre egne erfaringer, undre seg, og utforske. Hva er snø, og hvorfor smelter is? Gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og tenke ut egne forklaringer på problemstillinger de møter.

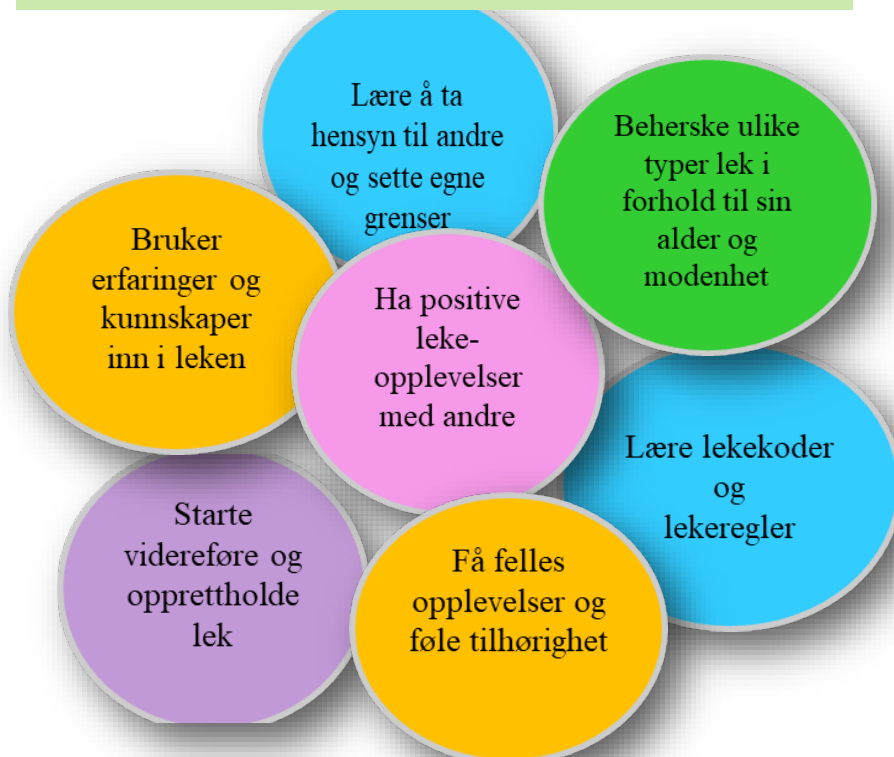
Antall, rom og form

Barn skal møte og bruke hverdagslige matematiske begreper. Vi bruker også spill, bøker, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr til eksperimentering.

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.

Rammeplanen s. 20

Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek -alene og sammen med andre.

Rammeplanen s 20

Barnehagens arbeid med lek og vennskap bygger på målsettingene i barnehageloven og Moss kommunes hovedmål:

«Alle barn skal oppleve et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling.»

I norske og nordiske barnehager har den frie leken tradisjonelt hatt en bred og naturlig plass.

Lek fremmer vennskap, språk og følelsen av å være en del av et fellesskap via positive samspill. Leken er en reise hvor barnet møter noe nytt, alt er mulig og tid og sted blir borte.

Det meste leves og lekes ut i lek - innenfor lekens uskrevne regler og trygge rammer. I leken er alt mulig, og i lek blandes faktiske hendelser, følelsesmessige opplevelser, fantasi og magi. En lek kan lekes om og om igjen på forskjellige måter.

Barn har et stort behov for -og en indre trang til å leke. Ingen barn kan tvinges til å leke. Den er lystbetont, frivillig men kan også oppleves som litt farlig og utfordrende.

Barn leker ut i fra alder, modning og erfaring. Barn kan leke alene eller sammen med én eller flere. Barn kan også leke godt med lekevenner som er yngre og/eller eldre enn dem selv.

For at leken skal fungere må barn samarbeide, komme med innspill og forslag, finne gode løsninger for alle, gi og ta.

Å leke er helt nødvendig for barns utvikling. Gjennom å møte andre i lek, får barnet erfaringer både med egne og andres grenser, følelser, tanke -og væremåter. Barn øver seg hele tiden på relasjoner og gode måter å være sammen på i lek. Erfaringene barn gjør, tas med videre til andre situasjoner og relasjoner.

God lek -og relasjonskompetanse gir grunnlag for læring.

Å leke henger sammen med glede og livsmestring.

LÆRING

Barn lærer gjennom å bruke alle sanser, iaktta, kopiere og gjøre egne erfaringer i samspill med andre. Barn lærer best i et miljø der de føler seg trygge og inkluderte.

Barn velger ofte å prøve ut ting på nytt og på nye måter. Kanskje også for å forstå hvordan ting/relasjoner fungerer. Barn søker sammenhenger i livet sitt, mellom det opplevde, det erfarte og egen forståelse for dette.

Ansatte skal oppmuntre og veilede barn til å stille spørsmål om hva som egentlig skjer?

Å stoppe opp og sette spørsmål ved noe som har hendt eller skal hende, kan bidra til at erfaring blir til bevisst kunnskap. En kunnskap barnet etter hvert kan forstå og sette ord på. Det kan hende barn og ansatte sammen må prøve ut ting på nytt, eller oppsøke ny kunnskap for å forstå.

Undring og lek er forutsetninger for forskning og læring.

Å lure på noe og prøve det ut, er et godt utgangspunkt for å lære nytt.

Fange opp hva barna er opptatt av og deres interesser å fordype seg i dette

Gi barna rike og varierte opplevelser i små grupper

Sette ord på hva barna er gode på/mestrer

Støtte å berike barns initiativ, undring, lærelyst og kreativitet

Oppmuntre barna til å lære av hverandre i lek og aktiviteter gjennom dagen

Gi barna utfordringer så de har noe å strekke seg etter og utvikler seg

BARN MEDVIRKNING

Barns rett og mulighet for å «virke med» i egen hverdag har stor plass i Rammeplan for barnehager. Denne retten er også nedfelt i FNs barnekonvensjon.

Barns medvirkning varierer i forhold til barnas alder og modenhet. De minste barna gir også uttrykk for ønsker og behov, men da gjennom sitt kroppsspråk. Å ta barns medvirkning på alvor, forutsetter at ansatte er gode observatører og aktive lyttere.

Medvirkning betyr ikke at barn skal bestemme og få oppfylt alle sine ønsker og valg. «Å virke med» betyr at du hører til og har en stemme som blir hørt i et fellesskap. Daglig samspill, lek, aktivitet og samtaler mellom barn og ansatte skal sikre barns medvirkning i ansattes organisering og tilretteleggelse av innhold i barnehagen.

I barnehagen lærer barn å mestre balansen mellom å tilpasse seg og å hevde seg i større grupper. Dette er kunnskap barnet tar med seg videre i skole, fritidsaktiviteter og etterhvert, i egen familie og jobb.

Arbeidet med barns medvirkning/deltagelse krever ansatte som anerkjenner barns rett til innflytelse i egen hverdag.

Personalets oppgaver:

Lytte, spørre og ta i mot barns initiativ og tanker.

- Observere det barn er opptatt av og ta dette videre inn i lek, prosjekter, temaer, samtaler o.l.
- Observere lek og samspill og hvordan barn bruker rom, leker og innredning og bruke kunnskapen for at hvert barn skal føle seg inkludert og som en del av fellesskapet.

SPRÅK, SPRÅKUTVIKLING OG KOMMUNIKASJON

I Skarmyra barnehage har vi barn i alderen 0-6 år, både de som har norsk som førstespråk og de som har et annet hjemmespråk.

Dette ser vi på som en ressurs fordi det gir oss mulighet til å bruke -og bli gode på, alle slags kommunikasjonsformer.

Språk og kommunikasjon er ikke bare ord, men også tegn til tale (TTT), lukt, berøring, bevegelse, mimikk, blikk, lyd, gråt, sutring, smil og latter, lek, dans, sang og andre estetiske uttrykksformer.

Språket henger tett sammen med egen identitet. Språket gir oss mulighet til å forstå andre og selv bli forstått.

Å tørre og bruke språk, enten det er norsk eller annet hjemmespråk, krever at barnehagen oppleves som trygg og at det er aksept for at jeg er meg.

Mål:

Barn skal oppleve at de mestrer kommunikasjon med andre.

Hvordan ser måloppnåelse ut i praksis:

- barna velger å uttrykke egne følelser, tanker, meninger, erfaringer og spørsmål på ulike måter.
- barna har relasjon med andre barn, med voksne, og deltar eventuelt i lek.
- barna mestrer å lytte til andre, men kan også ta eget initiativ (din tur, min tur).
- barna mestrer kommunikasjonen i her og nå situasjoner.
- barna tuller og ler, øver seg på ord og tonefall, krangler, gråter, leker, lærer nye ord, henter bøker, spill og trives i barnehagen sin.

Tiltak:

Personalet skal:

- bruke alle rutinesituasjoner som måltider, stell, garderobe til samtale, øve på nye ord og/eller sette ting i relasjon til hverandre. Dette er viktig for at barn kan forstå hvordan det hverdagslige rundt dem, henger sammen. Personalet skal se etter, lytte etter og styrke barnets verbale og non-verbale språk.
- tilrettelegge for varierte, felles opplevelser og erfaringer som utgangspunkt for samtaler, prosjekter, lek m.v.
- skape gode felles opplevelser og erfaringer med å bruke musikk, sang, rim, regler, dans m.v. i arbeidet med språk. Ha samlinger, bruke bøker, ha små lekegrupper og språkgrupper.
- bruke konkrete, bilder og tegn for å støtte barnas språklige utvikling.
- kartlegge barnas norske språkutvikling ved behov med samtykke fra foreldre.

OMSORG

Den fysiske omsorgen i barnehagen er lett å se. Alle barn får det de trenger av mat og drikke, tørre bleier, hvile og stell og riktige klær til allslags vær når barna veksler på å være ute og inne hver dag.

Den psykiske omsorgen er også lett å få øye på, men er ikke alltid så lett å snakke om og sette ord på. Den kommer til uttrykk i hvordan ansatte snakker med barn, om personalet ser at barn trenger tilknytning og fellesskap, og hvordan voksne støtter barn i å finne lekevenner og gode måter og være sammen på.

Psykisk omsorg handler også om hvordan ansatte møter barn som «ikke vil» eller vil noe annet enn den voksne.

Psykisk og følelsesmessig omsorg er når barnet opplever nærhet til barn og ansatte i barnehagen.

Omsorg handler om at hvert barn blir sett, hørt og anerkjent for den de er.

Omsorg skal prege alle situasjoner i barnehagen og syns i hverdagslige situasjoner som bl.a. lek, læring, stell, måltider, påkledning og hvile.

Omsorg er knyttet til helse, trygghet og oppdragelse. De ansatte jobber for å opparbeide tillit hos hvert barn. Tillit skaper trygget. Det er først når barnet føler tillit til den voksne at barnet kan prøve ut

God omsorg gir livsglede, livsmestring og gir grunnlag for god læring og allsidig utvikling.

DANNING

Danning skjer i møtet mellom mennesker og på et indre plan. Hvordan vi blir møtt av andre er med og former vårt syn på oss selv.

Danning handler også om å ha evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Gjennom danning formes vår identitet: «hvem er jeg?», «hvem er du?» og hvem er vi?»

Identitet utvikles gjennom barnas møter og samhandling med andre barn og ansatte i lek, læring og i omsorgshandlinger.

I barnehagen lærer barn om ulike verdier som bl.a. samhold og solidaritet.

Gjennom dannelsprosesser utvikler barna evnen til å forholde seg både til fellesskapet og enkeltpersoner.

LIVSMESTRING

Begrepet «livsmestring» forklares ikke i Rammeplanen, men kan forstås som at «hverdagen skal preges av trivsel, livsglede, mestring, følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.» (Udir 2017).

Barnehagedagen er kompleks og kan være både trygg og utfordrende. Små barn får øve seg både på motgang og mestring.

Barna øver seg hele tiden på å forstå og delta i samspill og lek med barn og voksne. I en gruppe med mange, må barn lære å innordne seg men også hevde seg selv. I møtet med andre blir barn kjent med egne og andres følelser og væremåter.

I barnehagen skal barn få den støtten de trenger for å delta i god lek og godt samspill med andre.

LIKESTILLING OG LIKEVERD

Barnehagen skal bygge sin virksomhet på prinsippet om likestilling og ikke-diskriminering og bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn.

Alle skal ha like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen.

Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling (jf. Rammeplanen).

Vi må hele tiden jobbe for å møte alle med respekt. Med det mener vi at vi kontinuerlig må se oss selv på nytt. Hvem er jeg i møte med deg nå? Hvilke holdninger og meninger kommer frem i meg?

Vi skal møte barn og foreldre med anerkjennelse. For at alle skal ha like muligheter må vi møte mennesker ulikt. Samfunnet vårt er preget av både individualisme, mangfold og fellesskap.

Vår oppgave er i samarbeid med foreldrene å hjelpe og støtte barna til å få et positivt selvverd for å kunne fungere positivt i fellesskap med andre.

Mål: Alle barn skal få oppleve likeverd i det sosiale fellesskapet i barnehagen.

Hvordan syns måloppnåelse i praksis:

Hvert enkelt barn skal:

- føle at barnehagen er sin og at de er velkommen.
- få uttrykke sine følelser og oppleve at følelsene blir forstått og anerkjent.
- ha noen å leke og være sammen med. Oppleve trygghet og gjensidighet i leken.
- oppleve/kjenne igjen i barnehagen noe av det de er vant med hjemmefra f.eks. mat, sang, musikk, klær, lekemateriell.
- erfare at forskjellighet oppleves som positivt i fellesskapet.
- få leke med den/de ønsker og leke med det de ønsker (der det er mulig).
- få utfordringer og (eventuelt) støtte til å mestre dette.

Tiltak:

- observere barn og grupper i lek og samvær.
- bruke kartleggingsverktøy og ha jevnlig samtaler med barn om hvordan de trives i barnehagen.
- gi tid og rom for lek. Sørge for gode og varierte lekemiljøer inne og ute. Lære barn i å beherske ulike lekeformer.
- støtte barn i konfliktløsning ved å anerkjenne barns ulike følelser. Ikke fordele skyld men se på årsak og konsekvenser, og utfordre barn til selv å finne løsninger der det går.
- støtte og fremme hvert enkeltbarn i en gruppe.

MOBBING

01.01.2021 fikk vi en ny mobbelov i Norge.

Denne skal være med å sikre at alle barn skal føle seg trygge i barnehagen.

Mål: Barna skal oppleve å bli tatt på alvor om de føler seg mobbet, utestengt eller trakassert. Ansatte tar tidlig grep og igangsetter tiltak.

Ingen barn skal oppleve mobbing, trakassering, vold og diskriminering. Barnehagen skal forebygge tilfeller der barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helse, trivsel, lek og læring i barnegruppen.

§41 er ny og gir regler om nulltoleranse og forebyggende arbeid i barnehagen. Det er de voksnes ansvar i barnehagen å se, høre og gripe inn når barn utsettes for dette. De voksne i barnehagen skal veilede og hjelpe barna når de er i ugreie situasjoner.

Det er viktig at barna får redskapene de trenger for å kunne klare seg i slike situasjoner, og vet at de kan be om hjelp.

Tiltak:

I barnehagen er det grunnleggende å jobbe med relasjoner mellom barn, mellom barn og voksne som igjen har et stort ansvar som rollemodeller.

Hvordan snakker vi med hverandre ved bordet, i lek eller i garderober? Er det noen som utestenges i leken? Hva skjer bak hushjørnet der det ikke er en voksen akkurat nå?

Vi har samlinger om tema og bruker drama, bøker, filmer.

Vi reflekterer sammen med barna: hva skjedde? Hva kunne vært gjort annerledes? Dette er forebyggende arbeid, som vi ofte hører og ser hjelper barna når de møter ugreie situasjoner.

Dersom det oppstår episoder som innebærer mobbing (vold, krenkelse, trakassering og/eller diskriminering), blir dette tatt svært alvorlig, og tiltak settes i gang øyeblikkelig. I samarbeid med foreldrene lages det tiltaksplan som følges opp nøye.

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

Mål: Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.

Rammeplanen s 9

Skarmyra barnehage er en barnehage med et stort mangfold. Vår definering av «mangfold» endrer seg i takt med våre erfaringer, kunnskap og holdninger i samfunnet ellers.

Vi opplever at vi gjennom årene har blitt «fargeblinde». Med det menes at det ikke spiller noen rolle hvor barn og familier er fra i utgangspunktet. Vi har sluttet å se etter ulikheter, og tenker heller «dette barnet og denne familien skal vi ta vare på». «Hvem er du som kommer nå? Hvilke ressurser har du? Hva trenger du?»

Mangfoldet er de barna og voksne som er i Skarmyra barnehage. Stikkord som kan være interessante i et mangfolds perspektiv er: familieforhold, interesser, livsstil, helse, erfaringer, levesett, mat, livssyn, sammen, oss, de rundt meg, meg, aksept.

Som en i personalgruppen sa:

«Alt dette er normalt. Alt dette er hverdagen vår.»

NÆRMILJØ OG BÆREKRAFTIG UTVIKLING

I Skarmyra barnehage skal barna lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftig utvikling. Rammeplanen s.10

Barna i Skarmyra får oppleve glede ved å være mye ute. Enten om det er på tur i nærmiljøet eller om vi reiser litt lengre av sted. På turer samler vi ofte sammen søppel, snakker med barna om hvorfor det er viktig å ta vare på naturen, og hvilken ressurs den er. En uke på høsten og en uke på våren gjør vi barnehagen fin ved å kaste søppel, plante, rake, rydde og feie. Barna får sammen med de voksne oppleve at naturen er viktig og en stor ressurs. Det er viktig for oss at barna selv får bidra til å ta vare på jorda vår som de skal vokse opp på.

Illustrasjonsbilde fra Pixabay

MARKERE VERDENS MILJØDAG

Verdens miljødag markeres den 5. juni hvert år av FNs miljøprogram. Milyødagen har blitt markert siden 1973.

I 2024 er temaet for miljødagen å reparere ødelagt natur og beskytte naturmangfoldet gjennom naturrestaurering.

Ansatte i barnehagen skal være med på å gi kunnskap, skape forståelse for sammenhenger og gi barn under skolealder tro på at det vi gjør i hverdagen er viktig og nyttig for vårt felles miljø.

Dette skal vi gjøre sammen med barn gjennom året:

- ♦ La barn erfare hva som skal til for at planter skal gro og trives
 - så, plante, stelle og høste grønnsaker
- ♦ Ha tema om insekter, hvorfor de er viktige og hvordan vi kan ta vare på dem.
 - studere maur, mark, fluer, veps, bier og humler....
- ♦ Plukke søppel på tur.
 - lage søppelvegg av det vi finner.
- ♦ Samle søppel og kaste/sortere det riktig
 - grave ned plast/andre ting, se på nedbrytning.
- ♦ Går på tur i nærmiljøet for å samle materialer
 - bruke naturmateriale og annet gjenbruk når vi har formingsaktiviteter.

Illustrasjon fra Pixabay

OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt fritidsordning.»

Rammeplanen s 33

Illustrasjonsbilde fra Pixabay

«Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.»

Rammeplanen s 34

De eldste barna i barnehagen, er fordelt på avdelingene Bjørnungene og Løkka.

Det pedagogiske arbeidet med denne gruppa, tar utgangspunkt i Moss kommunes årshjul for overgang og sammenheng mellom barnehage og skole/SFO.

Mål for dette årshjulet er:

5/6-åringene skal få økt språklig kompetanse gjennom varierte, språklige erfaringer for et best mulig utgangspunkt for lese -og skrive opplæring.

Personalet skal ta utgangspunkt i :

god samtale

rim, regler, dikt og sang

fortelling og høytlesning

lek og utforskning av skriftspråket

Barnehagen vektlegger felles opplevelser og lek i sitt pedagogiske opplegg.

I samlinger inne lærer barna å lytte til hverandres fortellinger, si noe selv, vente på tur og ta hensyn til andre.

Barna samles om temaer og bøker.

De jobber med prosjekter og er innom alle fagområder gjennom året.

Sammen med barnehagens ansatte drar de eldste barna på korte og lengre turer i nærmiljøet og til steder som bibliotek, brannstasjon og på ulike arrangementer med skolen.

Barnehagen samarbeider med Bytårnet barne -og ungdomsskole om å oppfylle lovens krav om gode overganger mellom barnehagen vår og skolen.

De barna som går i Skarmyra barnehage men som skal begynne på andre skoler, blir kjent med skole/SFO som system gjennom samarbeidet med Bytårnet skole.

Foreldre får informasjon om arbeidet med de eldste barna på foreldremøte i september. I tillegg får foreldrene jevnlig informasjon i periodeplaner om hva 5-6 åringene er opptatt av gjennom året.

I tidsrommet november – februar inviteres foreldre som har skolestartere, til foreldre-samtale.

Kurs: «Vanntilvenning 2024-2025.

Moss er en kystby, og midt i byen ligger Vansjø. Mange av våre familier benytter seg av strender og parker som ligger ved vann. Nesparken ved Vansjø er også barnehagens nærmiljø og turområde. Barnehagen har søkt, og bl.a. fått midler til kurs, og innkjøp av våtdrakter og redningsvester til de eldste barna som starter på skolen om et år. Høsten 2024 samarbeider barnehagen med kursholder fra «Ut i det fri». Det vil bli gitt grundig informasjon om plan og praksis før kurset «Vanntilvenning» i barnehagen.

BARNEHAGENS DIGITALE PRAKSIS

Mål: Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnets lek, kreativitet og læring.

Illustrasjonsbilde fra Pixabay

Rammeplanen s 44

«Barna kommer til barnehagen med ulike kunnskaper om og erfaringer med IKT. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føring for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.»

Rammeplanen s 44

Rammeplanen med føringer for barnehagens digitale praksis, kom som en forskrift til loven i 2017.

Siden da har samfunnet -og barnehagen vært i en rivende utvikling når det gjelder bruk av digitale verktøy.

Samtidig har det blitt en økende bevissthet rundt ulike konsekvenser av utviklingen.

Foreldre og ansatte er blitt mer oppmerksomme på fordeler og ulemper ved bruk av digitale verktøy sammen med barn, både i hjemmet og i barnehagen.

Rammer for bruk av digitale verktøy i barnehagen:

- digitale verktøy brukes pedagogisk for å styrke lek og læring
- barn sitter alltid sammen med voksen når digitale verktøy brukes
- som oftest brukes digitale verktøy i mindre grupper
- skjerm brukes som et supplement til å jobbe med ulike tema

Digitale verktøy som brukes sammen med barn:

- * kamera/foto, printe ut bilder
- * nettbrett, mobil og pc til YouTube, - Pinterest -og Google søk
- * smartboard og/eller storskjerm

Vi bruker verktøyene som oppslagsverk i forbindelse med ting vi lurer på. Vi kan for eksempel se på filmsnutter om insekter, hvordan de lever og hva de spiser.

Noen ganger brukes digitale verktøy for å lære oss nye sanger, dans, musikk og eventyr.

Andre ganger bruker vi digitale verktøy til spill/Salaby og språktrening.

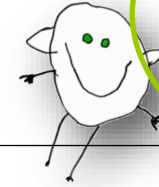
Smartboard og/eller storskjerm er fint å bruke med større grupper når ansatte for eksempel formidler hvorfor vi feirer 17.mai, om Grunnloven og flagget vårt.

Erfaringen er at flere måter å formidle på, gjør det lettere for flere barn å forstå.

SLIK HENGER BARNEHAGENS PLANER, RAMMEVERK OG LOVERK SAMMEN:

Barnehageloven:

Beskriver barnehagens formål og innhold.
Barnehagelov og rammeplan skal være synlige i en hverdagslig og gjentakende praksis.

tenk at alt
dette handler
om lille meg

FN's barnekonvensjon:

Alle barnehager skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i barnehageloven og internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som barnekonvensjonen. Norge har gjort den til norsk lov. Rammeplanen for barnehagen bygger på barnekonvensjonen.

Rammeplan og fagområder:

Rammeplanen er en forskrift til loven og gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Dagens rammeplan er fastsatt av Kunnskapsdepartementet med virkning fra 1. august 2017. Rammeplanen deler barnehagens innhold i syv fagområder som i det daglige arbeidet, glir over i hverandre. I Rammeplanen står det mer informasjon om fagområdene s. 47-57. Planen inneholder klare føringer for pedagogisk kvalitetsarbeid i barnehagen i forhold til et trygt og inkluderende barnehagemiljø for alle barn.

Moss kommunes kvalitetsplan:

Kvalitetsplanen bygger på Rammeplanen og barnehageloven. Planen har tittelen: «Små føtter skaper fremtidens spor». Denne planen skal vise retning for vår barnehage innen kvalitetsutvikling og hovedmål til Moss kommune som er: «Alle barn opplever et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling» jf s. 4

Årsplan:

Planen bygger på Moss kommunes kvalitetsplan og på Rammeplanen. Årsplanen er både et offentlig dokument og et arbeidsredskap for personalet. Planen skal ikke minst gi foreldre god informasjon om et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling. Foreldre medvirker til årsplanens innhold gjennom formelle innspill fra SU, FAU og foreldremøter - og via mer uformelle treff og samtaler gjennom året jf. s.7

Periodeplan og ukeplan:

Hver periodeplan er for to måneder, og er en konkretisering av årsplanen. Periodeplanen viser hvordan avdelingene og årsgruppene jobber med tema og mål.
Planen skal gi en kort vurdering av arbeidet i forrige periode, arbeidet her og nå samt planer for kommende periode.
Hver uke skrives det ukeplan av og for personalet. Ukeplanen skal være et redskap for å sikre arbeidet med å nå mål i periodeplanen.